

Sygn. akt VII U 201/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 maja 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA w SO w Gdańsku Ewa Downar-Zapolska

Protokolant: sekr. sądowy Małgorzata Wronkowska

po rozpoznaniu w dniu 29 kwietnia 2013 r. w Gdańsku

sprawy T. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania T. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 12 grudnia 2012 r. nr (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje ubezpieczonemu T. K. prawo do emerytury od dnia 24 grudnia 2012 r. i ustala, że organ emerytalny nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji

Sygn. akt VII U 201/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 grudnia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił T. K. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, przewidzianych przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 153, poz. 1227 ze zm.), tj. wobec nierozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą, na rzecz którego praca była wykonywana bezpośrednio w dniu złożenia wniosku oraz niewykazania 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy nie uwzględnił ubezpieczonemu okresu zatrudnienia od dnia 04 grudnia 1971 r. do dnia 27 grudnia 1972 r. oraz od dnia 04 maja 1974 r. do dnia 31 grudnia 1998 r. jako pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, albowiem przedłożone świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 31 marca 1999 r. wystawione przez (...) Sp. z o.o. w upadłości w G. budzi zastrzeżenia co do faktów w nim zawartych : potwierdza prace na stanowisku „ślusarz w produkcji”, „mistrz ds. remontów”, „brygadzysta – bielarz”, „podmistrz oddziału bielnika” oraz „bielarz” – w przedłożonym świadectwie wskazano charakter pracy, określony w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach w wykazie A dział XIV pod poz. 25 i 24. Ponadto ZUS wskazał, że w tym samym świadectwie potwierdzono pracę przy obróbce surowców włókienniczych i ich przedzenie wymienioną w przepisach ww. wykazu A dziale VII, pod poz. 4.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony T. K. wskazując, iż przez cały okres swojej pracy zawodowej pracował w warunkach szczególnych i w szczególnym charakterze.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację przedstawioną w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca T. K., urodzony dnia (...), w dniu 12 listopada 2012 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o emeryturę.

Ubezpieczony nie jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego i od dnia 21 grudnia 2012 r. nie pozostaje w stosunku pracy.

W toku postępowania przed organem rentowym ubezpieczony udowodnił na dzień 01 stycznia 1999 r. 28 lat, 2 miesiące i 28 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Zaskarżoną w sprawie decyzją z dnia 12 grudnia 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. odmówił T. K. prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnym warunkach z uwagi na niespełnienie warunków nabycia tego prawa, tj. wobec nie udowodnienia żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach oraz nierozwiązania stosunku pracy z każdym pracodawcą, na rzecz którego praca była wykonywana bezpośrednio w dniu złożenia wniosku.

Okoliczności bezsporne, vide : wniosek – k. 1 – 3 plik I akt ubezpieczeniowych, świadectwo pracy z dnia 21.12.2012 r. – k. 149 plik I akt ubezpieczeniowych, karta przebiegu zatrudnienia – k. 61 plik I akt ubezpieczeniowych, decyzja ZUS z dnia 12.12.2012 r. – k. 63 plik I akt ubezpieczeniowych.

Wnioskodawca w okresie od dnia 04 grudnia 1971 r. do dnia 31 marca 1999 r. zatrudniony był w Zakładach (...) w M. (z dniem 01 stycznia 1992 r. zakład ten zmienił nazwę na (...) Sp. z o.o. – (...) w M., z dniem 01 stycznia 1994 r. zmienił nazwę na Zakłady (...) Sp. z o.o. w M., a następnie z dniem 11 grudnia 1998 r. zmienił nazwę na (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G.). Ubezpieczony w ww. okresie wykonywał pracę na stanowiskach : ślusarza, mistrza ds. remontów, brygadzysty – bielarza, podmistrza oddziału bielnika i skręcalni nici i bielarza. W międzyczasie, od dnia 29 kwietnia 1972 r. do dnia 08 kwietnia 1974 r. ubezpieczony odbywał zasadniczą służbę wojskową. Z dniem 04 maja 1974 r. ubezpieczony został ponownie przyjęty do pracy.

Jako ślusarz ubezpieczony pracował w okresie od 04 grudnia 1971 r. do grudnia 1981 r. na wydziale roszarni. Jego praca polegała wówczas na konserwacji, naprawie urządzeń będących w ruchu : agregatów, ciągów produkcyjnych odziarniania słomy, czyszczeniu nasion, konserwacji basenów na dziale roszenia słomy, dokonywaniu napraw zaczepów, zaworów oraz czyszczeniu zaworów. Napraw tych dokonywano w dużym hałasie i zapyleniu na hali produkcyjnej. Praca przy naprawie basenów odbywała się z kolei w dużej wilgotności, słoma w czasie roszenia wydzielala gazy. Ubezpieczony nie otrzymywał dodatku za pracę w szczególnych warunkach. W zamian za to miał on skrócony czas pracy do 7 godzin dziennie. Z tytułu tej pracy częściej niż innym pracownikom wymieniano mu ubranie robocze oraz zaopatrywano go w maski, nauszniki. Cały wydział, na którym pracował, miał też nieograniczony dostęp do mleka. Pracę tę ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na roszarni. W tym czasie ubezpieczony nie korzystał z urlopów bezpłatnych.

Następnie, na tym samym wydziale roszarni, ubezpieczony pracował na stanowisku mistrza ds. remontów w okresie od 1982 r. do 1990 r. Jego praca polegała wówczas na utrzymaniu ciągłości procesu technologicznego, a zatem na utrzymaniu wszystkich urządzeń w ruchu. Jako mistrz kierował ludźmi, wyznaczał im prace jakie mają wykonać, kontrolował jakość wykonywanej pracy oraz sprawdzał wykonanie tychże prac. Sam również ubezpieczony pracował z osobami, które dokonywały remontów, czy też pomagał usuwać im zaistniałe usterki. Jako mistrz także pracował w skróconym czasie pracy. Ubezpieczony w tym czasie również nie korzystał z urlopów bezpłatnych.

Następnie, od połowy 1990 r., powołano ubezpieczonego na stanowisku mistrza ds. produkcji. Pracę tę wykonywał również na wydziale roszarni. Do obowiązków ubezpieczonego należało kierowanie całą zmianą pracowników pracujących na wydziale roszarni. Ubezpieczony kontrolował międzyoperacyjne procesy produkcji oraz nadzorował jakość produkcji, jak również bezpieczeństwo pracowników. W tym czasie nadzorował stanowiska, które były zaliczane do stanowisk pracy w szczególnych warunkach.

Z dniem 10 lutego 1992 r. ubezpieczony został przeniesiony na wydział przędzalni czesankowej (TPcz), gdzie pracował w dziale bielnika. W tym celu został najpierw wysłany na przeszkolenie do Ż., a następnie od dnia 01 marca 1992 r. rozpoczął pracę na stanowisku brygadzysty – bielarza. Jego praca polegała na chemicznej obróbce przędzy. Faktycznie polegało to na bieleniu, gotowaniu oraz barwieniu przędzy lnianej i niedoprzędu. Do tych procesów używano się sody kaustycznej, kwasu siarkowego, solnego i octowego. Te stanowiska były zaliczane do pracy w szczególnych warunkach. Jako brygadzysta – bielarz ubezpieczony pracował 3 lata, następnie z dniem 04 maja 1995 r. zostało mu przydzielone stanowisko podmistrza oddziału bielnika i skręcalni nici, przy czym jego praca niczym nie różniła się od uprzednio wykonywanej na stanowisku brygadzysty bielnika. Jako podmistrz pilnował by przędzarki dostarczały przędzę jednakowej grubości, przyjmował przędzę z przędzalni, sprawdzał jej grubość i w razie stwierdzenia nieprawidłowości odstawiał na bok i zawiadamiał przędzarki o tym fakcie. Wszystko to odbywało się w pomieszczeniu – tzw. bielniku. Jako podmistrz ubezpieczony pracował do 1996 r. Później do marca 1999 r. pracował on jako bielarz. Na przędzalni czesankowej ubezpieczony pracował w pełnym 8 – godzinnym wymiarze czasu pracy. Praca ta odbywała się w dużym hałasie, przy dużej wilgotności i wysokiej temperaturze, gdyż przędza parowała po przejściu przez wannę.

Dowód : kserokopia legitymacji wojskowej – k. 13 – 15 plik I akt ubezpieczeniowych, świadectwo pracy – k. 17 plik I akt ubezpieczeniowych, kserokopia legitymacji ubezpieczeniowej – k. 133 plik I akt ubezpieczeniowych, przyjęcie do pracy z dnia 04.05.1974 r. – k. 135 plik I akt ubezpieczeniowych, przeniesienie z dnia 05.02.1992 r. – k. 137 plik I akt ubezpieczeniowych, umowa o pracę z dnia 02.01.1992 r. – k. 139 plik I akt ubezpieczeniowych, oświadczenie z dnia 01.10.1993 r. – k. 141 plik I akt ubezpieczeniowych, przeseregowanie z dnia 03.01.1994 r. – k. 143 plik I akt ubezpieczeniowych, angaż z dnia 04.05.1995 r. – k. 145 plik I akt ubezpieczeniowych, wypowiedzenie warunków pracy i płacy z dnia 24.05.1996 r. – k. 148 plik I akt ubezpieczeniowych, zeznania świadka P. F. – k. 22 – 23 akt sprawy, zeznania świadka E. R. – k. 23 – 24 akt sprawy, zeznania ubezpieczonego T. K. – k. 20 – 22 akt sprawy w zw. z k. 24 akt sprawy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów dołączonych do akt sprawy, w tym akt ubezpieczeniowych wnioskodawcy, których wiarygodności i autentyczności nie kwestionowała żadna ze stron postępowania. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia ich wiarygodności z urzędu.

Podstawę ustaleń stanu faktycznego stanowiły także zeznania świadków P. F. i E. R., które jako osoby obce, nie zainteresowane wynikiem postępowania w ocenie Sądu zasługują na walor wiarygodności, tym bardziej, że ich zeznania są logiczne, spójne, obiektywne i korespondują z pozostałym zgromadzonym w aktach sprawy materiałem dowodowym, jak również z zeznaniami ubezpieczonego T. K., które także zdaniem Sądu zasługiwały na wiarę.

Sąd zważył, co następuje:

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych odwołanie skarżącego T. K. zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem niniejszego postępowania była kwestia ustalenia prawa ubezpieczonego do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Wyniki przeprowadzonego przez Sąd postępowania dowodowego wykazały, że wnioskodawca legitymuje się wymaganym 15 – letnim stażem pracy w szczególnych warunkach, co sprawia, iż stanowisko organu emerytalnego odmawiające wnioskodawcy prawa do wcześniejszej emerytury, nie jest słuszne.

Ogólne zasady nabywania prawa do emerytury **dla ubezpieczonych urodzonych po 1948 r.** zostały uregulowane w treści art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009, Nr 153 poz. 1227 ze zm.), zgodnie z którym, na dzień wydania zaskarżonej decyzji, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, tj. gdy spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) legitymują się okresem zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż: 65 lat - dla mężczyzn, 60 dla kobiet,
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej: 25 lat dla mężczyzn, 20 dla kobiet,
- 3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiążali stosunek pracy w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Stosownie do dyspozycji art. 32 ust. 1 cytowanej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27. Dla uzyskania uprawnień do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym wymagane jest osiągnięcie wskazanego w przepisach wykonawczych wieku, a także przepracowanie określonej ilości lat w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Aktem wykonawczym, do którego odsyła ustawa o emeryturach i rentach z FUS, jest rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Stosownie do treści § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
- 2) ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W wykazie A – prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego – stanowiącym załącznik do rozporządzenia, w dziale VII (w przemyśle lekkim) pod pozycją 4 wymienione są prace przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych. Natomiast w dziale XIV (prace różne) pod poz. 24 wymieniona jest kontrola między operacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno – techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie, a pod. poz. 25 bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano – montażowe i budowlano – remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie.

Posiłkowo, wobec ogólnikowego określenia stanowisk pracy określonych w wykazie ww. rozporządzenia, odnieść się można do przepisów Zarządzenia Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego Nr 7 z dnia 07 lipca 1987 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego, gdzie w dziale VII pod poz. 4 (prace przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych) w pkt 22 wymienione zostały prace bielarza, a w dziale XIV pod poz. 24 wymieniona jest kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno – techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie, a pod poz. 25 bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano – montażowe i budowlano – remontowe na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie. Odnosnie poz. 24 i 25 podkreślono również, że chodzi tylko o stanowiska pracy, na których prace wykonywane są stale i bezpośrednio przy stanowiskach wymienionych w wydziale.

Dodatkowo wskazać należy, iż zgodnie z przepisem § 2 ust. 1 i 2 powołanego wyżej rozporządzenia okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w

szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Okresy pracy natomiast, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie pracy (**§ 2 ust. 2**).

Trzeba jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z utartą praktyką i orzecznictwem w postępowaniu przed sądem okresy zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przewidziane rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze mogą być ustalane także innymi środkami dowodowymi niż dowód z zaświadczenia z zakładu pracy (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 1984 r., III UZP 6/84 oraz uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 września 1984 r. III UZP 48/84), a więc wszelkimi dopuszczalnymi przez prawo środkami dowodowymi.

Bezspornym jest, iż ubezpieczony osiągnął 60 rok życia, na dzień 01 stycznia 1999 r. udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 25 lat, a także nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. Wprawdzie na dzień wydania zaskarżonej decyzji ubezpieczony pozostawał w stosunku pracy, jednakże bezspornym jest, iż stosunek ten został rozwiązany z dniem 21 grudnia 2012 r., a zatem na dzień orzekania w sprawie ubezpieczony nie pozostawał w zatrudnieniu pracowniczym.

A zatem, przedmiotem sporu pozostawało jedynie ustalenie, czy za zatrudnienie w szczególnych warunkach może zostać uznany okres zatrudnienia wnioskodawcy od dnia 04 grudnia 1971 r. do dnia 31 marca 1999 r. w Zakładach (...) w M. (za wyjątkiem przerwy na odbywanie zasadniczej służby wojskowej), gdyż jak wskazał pozwany organ rentowy, z przedłożonych przez wnioskodawcę dokumentów nie wynika, aby w ww. okresie ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracował w szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu Okręgowego, fakt wykonywania przez ubezpieczonego pracy w szczególnych warunkach w spornym okresie czasu znajduje potwierdzenie w zebranych w sprawie materiale dowodowym (vide : dokumenty pracownicze dołączone przez ubezpieczonego do odwołania – k. 133 – 148 plik I akt ubezpieczeniowych oraz świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach z dnia 31 marca 1999 r. k. 45 plik I akt ubezpieczeniowych). Niewątpliwie fakt ten został również potwierdzony wiarygodnymi zeznaniami wnioskodawcy oraz świadków – współpracowników ubezpieczonego ze spornego okresu zatrudnienia – którzy zgodnie zeznali, iż praca ubezpieczonego zarówno na wydziale roszarni jak i później na wydziale przędzalni chesankowej odbywała się w kurzu, dużym hałasie i w bardzo wysokiej wilgotności. Ludzie pracujący na tych wydziałach otrzymywali maski, nauszniki oraz odzież ochronną. Nadto, dostawali mleko i posiłki regeneracyjne. Zdaniem Sądu, przesłuchani w sprawie świadkowie posiadają odpowiednią wiedzę na temat charakteru wykonywanej przez ubezpieczonego pracy, byli zatrudnieni wraz z ubezpieczonym mniej więcej w tym samym okresie czasu, w tym samym zakładzie pracy. Nie budzi zatem wątpliwości, iż ubezpieczony w spornym okresie zajmował stanowiska, na których wykonywał pracę w warunkach szczególnych.

Zaznaczyć przy tym trzeba, iż dla określenia czy dana praca wykonywana jest w warunkach szczególnych i w szczególnym charakterze nie ma znaczenia nazwa stanowiska pracy, ale charakter faktycznie wykonywanych czynności, tak też wypowiedział się Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 21 kwietnia 2004 roku, II UK 337/03, OSNP 2004/22/392, który to pogląd Sąd w tym składzie w pełni podziela. W związku z powyższym, kwestia nazewnictwa stanowiska przez pracodawcę, które zajmował wnioskodawca, nie ma charakteru przesądzającego.

W świetle powyższego, brak jest w ocenie Sądu jakichkolwiek podstaw do zakwestionowania szczególnego charakteru pracy wnioskodawcy. Jak zaś trafnie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 września 2006r. w sprawie I UK 59/06 (opubl. w OSN Nr 17 – 18/2007, poz.259) faktycznie istotne znaczenie dla zakwalifikowania danej pracy jako wykonywanej w szczególnych warunkach ma jedynie bezpośrednie narażenie pracownika na działanie czynników

szkodliwych, kwalifikujących daną pracę jako wykonywaną w szczególnych warunkach, a nie inne czynniki, jak np. forma zatrudnienia – rodzaj zawartej umowy o pracę.

W ocenie Sądu, ubezpieczony spełnił wszystkie przesłanki dla nabycia emerytury w obniżonym wieku, ponieważ osiągnął 60 rok życia, na dzień 01 stycznia 1999 r. udokumentował okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze powyżej 25 lat, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego oraz na dzień orzekania w sprawie nie pozostawał w stosunku pracy, a także spełnił przesłankę co najmniej 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał, że wnioskodawca w spornym okresie czasu wykonywał w warunkach szczególnych następujące prace :

1. od dnia 04 grudnia 1971 r. do grudnia 1981 r. prace na stanowisku ślusarza polegające na bieżącej konserwacji urządzeń na oddziałach będących w ruchu, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie, o których mowa w pkt 25 działu XIV wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (praca ubezpieczonego w tym okresie polegała bowiem na konserwacji, naprawie urządzeń będących w ruchu : agregatów, ciągów produkcyjnych odziarniania słomy, czyszczeniu nasion, konserwacji basenów na dziale rosznienia słomy, dokonywaniu napraw zaczepów, zaworów oraz czyszczeniu zaworów);

2. od początku 1982 r. do 1990 r. prace na stanowisku mistrza ds. remontów polegające na kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozorcze inżynieryjno – technicznym na oddziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie, o których mowa w pkt 24 działu XIV wykazu A stanowiącego załącznik do ww. rozporządzenia (praca ubezpieczonego polegała wówczas na utrzymaniu ciągłości procesu technologicznego, a zatem na utrzymaniu wszystkich urządzeń w ruchu. Jako mistrz kierował ludźmi, wyznaczał im prace jakie mają wykonać, kontrolował jakość wykonywanej pracy oraz sprawdzał wykonanie tychże prac. Sam również pracował z osobami, które dokonywały remontów, czy też pomagał usuwać im zaistniałe usterki);

3. od połowy 1990 r. do 09 lutego 1992 r. - prace na stanowisku mistrza ds. produkcji również polegające na kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozorcze inżynieryjno – technicznym na oddziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie, o których mowa w pkt 24 działu XIV wykazu A stanowiącego załącznik do ww. rozporządzenia (do obowiązków ubezpieczonego należało kierowanie całą zmianą pracowników pracujących na wydziale roszarni. Ubezpieczony kontrolował międzyoperacyjne procesy produkcji oraz nadzorował jakość produkcji, jak również bezpieczeństwo pracowników. W tym czasie nadzorował stanowiska, które były zaliczane do stanowisk pracy w szczególnych warunkach);

4. od dnia 01 marca 1992 r. do dnia 03 maja 1995 r. prace na stanowisku brygadzysty – bielarza, od dnia 01 maja 1995 r. do 1996 r. prace na stanowisku podmistrza oddziału bielnika i skręcalni nici oraz od 1996 r. do końca zatrudnienia prace na stanowisku bielarza, czyli prace wymienione w dziale VII pod poz. 4 czyli prace przy produkcji i wykańczaniu wyrobów włókienniczych (w tym okresie praca ubezpieczonego polegała na chemicznej obróbce przędzy, czyli bieleniu, gotowaniu, barwieniu przędzy lnianej i niedoprzędu; jako podmistrz ubezpieczony pilnował również by przędzarki dostarczały przędzę jednakowej grubości, przyjmował przędzę z przędzalni, sprawdzał jej grubość i w razie stwierdzenia nieprawidłowości odstawiał na bok i zawiadamiał przędzarki o tym fakcie).

Uwzględnienie ww. spornego okresu zatrudnienia w Zakładach (...) wskazuje, iż staż pracy wnioskodawcy w warunkach szczególnych, jest znacznie dłuższy niż wymagany ustawą, a zatem, zgodnie z przepisem § 4 rozporządzenia, oznacza spełnienie tego wymogu do przyznania wnioskodawcy świadczenia emerytalnego w wieku obniżonym.

Sąd zwraca także uwagę, że zgodnie z brzmieniem art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za

nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Należy podkreślić, że zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 września 2007r. OTK-A 2007/8/97 powyższy artykuł należy rozumieć w ten sposób, że za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uznaje się dzień wpływu prawomocnego orzeczenia tylko w sytuacji, gdy za nieustalenie tych okoliczności nie ponosi odpowiedzialności organ rentowy.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie okoliczności, na podstawie których Sąd uznał odwołanie ubezpieczonego za zasadne zostały ostatecznie wyjaśnione w drodze uzupełnienia materiału dowodowego o dokumenty dołączone do odwołania oraz zeznania świadków i ubezpieczonego wyjaśniające zakres obowiązków i charakter pracy wnioskodawcy, co uzasadnia zastosowanie dyspozycji art. 118 ust. 1a cyt. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez wnioskowanie a contrario.

W konkluzji, z wyżej przytoczonych względów Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami, zmienił zaskarżoną decyzję organu ubezpieczeniowego i przyznał T. K. prawo do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach od dnia 24 grudnia 2012 r., tj. od daty ukończenia 60 lat, mając na uwadze, iż wniosek o emeryturę ubezpieczony złożył w dniu 12 listopada 2012 r. oraz dyspozycję art. 129 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którą świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca w którym zgłoszono wniosek.

Działając na podstawie art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w punkcie II wyroku, Sąd wnioskując a contrario, nie stwierdził odpowiedzialności pozwanego organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, mając na uwadze fakt, iż dopiero wyniki niniejszego postępowania dowodowego pozwoliły na poczynienie wiążących ustaleń co do charakteru zatrudnienia ubezpieczonego mającego wpływ na prawo do wnioskowanego świadczenia.

SSA w SO w Gdańsku Ewa Downar – Zapolska